

RP 162/2025 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör och 2 § i lagen om köpvittnen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om kommunens fastighetsingenjör och lagen om köpvittnen ändras.

Enligt förslaget ska bestämmelserna om behörighetsvillkor för kommunens fastighetsingenjör göras flexiblare och uppdateras samt maximiåldern för köpvittnen som förordnats av Lantmäteriverket höjas från 68 till 70 år.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2026.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	3
2.1 Kommunens fastighetsingenjör	3
2.2 Maximiåldern för köpvittnen förordnade av Lantmäteriverket	3
3 Målsättning	4
4 Förslagen och deras konsekvenser	4
4.1 De viktigaste förslagen	4
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	4
5 Remissvar	4
6 Specialmotivering.....	5
6.1 Lag om kommunens fastighetsingenjör	5
6.2 Lag om köpvittnen	5
7 Ikraftträdande	6
LAGFÖRSLAG.....	7
1. Lag om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör	7
2. Lag om ändring av 2 § i lagen om köpvittnen	8
BILAGOR	9
PARALLELLTEXTER.....	9
1. Lag om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör	9
2. Lag om ändring av 2 § i lagen om köpvittnen	10

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Beredningen av propositionen har föranletts av ett behov av att göra behörighetsvillkoret för kommunens fastighetsingenjör flexiblere för att underlätta kommunernas rekrytering av fastighetsingenjörer och uppdatera regleringen. Kommunens fastighetsingenjör har i uppgift att föra fastighetsregister. I en kommun som svarar för sitt eget område i det riksomfattande fastighetsregistret ska det finnas en fastighetsingenjör. Två eller flera kommuner kan ha en gemensam fastighetsingenjör. Bestämmelser om fastighetsingenjörens uppgifter finns i fastighetsbildningslagen (554/1995), fastighetsregisterlagen (392/1985) och lagen om områdesanvändning (132/1999). Fastighetsregistret är en del av det riksomfattande fastighetsdatasystemet, som förvaltas av Lantmäteriverket. Fastighetsdatasystemet är en betydande nationell informationsresurs som spelar en viktig roll i tryggheten av ägande och i det nationella finansiella systemet och systemet för säkerheter.

Beredningen av propositionen har dessutom föranletts av ett behov av att höja maximiåldern för köpvittnen som förordnats av Lantmäteriverket. Största delen av köpvittnena har förordnats av Lantmäteriverket. I Finland finns totalt 3 179 köpvittnen, varav 2 398 har förordnats till köpvittnen av Lantmäteriverket och 781 är köpvittnen på tjänstens vägnar (mars 2025).

1.2 Beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Vid beredningen av propositionen har man använt Finlands Kommunförbunds initiativ om ändring av lagen om kommunens fastighetsingenjör. De handlingar som gäller beredningen finns i [Statsrådets tjänst för projektinformation med projektkoden MMM003:00/2025](#).

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Kommunens fastighetsingenjör

Behörighetsvillkor för kommunernas fastighetsingenjörer är enligt gällande 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör (557/1995) för tjänsten lämplig diplomingenjörsexamen avlagd vid Tekniska högskolans lantmäteriafdelning eller motsvarande tidigare examen. Varken Tekniska högskolan eller dess lantmäteriafdelning finns längre. Diplomingenjörer inom lantmäteribranschen utexamineras för närvarande från Institutionen för byggd miljö vid Högskolan för ingenjörsvetenskaper vid Aalto-universitetet. Ordalydelsen i den gällande bestämmelsen är entydigt föråldrad. Dessutom har kommunerna svårigheter att rekrytera diplomingenjörer inom lantmäteribranschen, eftersom ett begränsat antal utexamineras varje år, och det är få som i sina studier har valt inriktningen fastighetsteknik. Bland annat Lantmäteriverket tävlar med kommunerna om att attrahera denna kompetens.

2.2 Maximiåldern för köpvittnen förordnade av Lantmäteriverket

I enlighet med det gällande 2 § 2 mom. i lagen om köpvittnen (573/2009) upphör rätten att vara av Lantmäteriverket förordnat köpvittne när köpvittnet fyller 68 år. Den nuvarande maximiåldern överensstämmer inte med det som i 35 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994), sådant det lyder i lag 1062/2018, föreskrivs om när en tjänstemans tjänsteförhållande upphör. I och med att maximiåldern åldersgränsen höjs stämmer regleringen

om maximiåldern för köpvittnen som förordnats av Lantmäteriverket bättre överens med regleringen om när tjänsteförhållandet upphör för dem som är köpvittnen på tjänstens vägnar.

3 Målsättning

Propositionens huvudsakliga syfte är att höja maximiåldern för köpvittnen förordnade av Lantmäteriverket och att uppdatera behörighetsvillkoret för kommunernas fastighetsingenjörer och underlätta kommunernas rekrytering av fastighetsingenjörer.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att rätten att vara av Lantmäteriverket förordnat köpvittne ska upphöra när personen fyller 70 år. Dessutom föreslås det att behörighetsvillkor för fastighetsingenjörer i kommunerna ska vara för tjänsten lämplig diplomingenjörsexamen inom lantmäteribranschen eller för tjänsten lämplig ingenjör- eller teknikerexamen inom lantmäteribranschen avlagd vid yrkeshögskola eller teknisk läroanstalt.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

I och med att behörighetsvillkoret för fastighetsingenjörer i kommunerna ändras blir det lättare för kommunerna att rekrytera kommunens fastighetsingenjör.

I och med att maximiåldern åldersgränsen höjs stämmer regleringen om maximiåldern för köpvittnen som förordnats av Lantmäteriverket bättre överens med regleringen om när tjänsteförhållandet upphör för dem som är köpvittnen på tjänstens vägnar.

5 Remissvar

Propositionen var på remiss mellan den 7 april och den 19 maj 2025. Det inkom fem utlåtanden. Utlåtanden lämnades av Lantmäteriverket, av Finlands Kommunförbund rf, av Kuntien Maanmittausalan Ammattikorkeakoulu- Ja Opistotekniset KMT ry, av kommunlantmätarnas klubb (kuntamaanmittariklubi) vid Suomen kuntatekniikan yhdistys – Finlands kommuntekniska förening ry och av Finlands Lantmätariingenjörers Förbund rf. Justitieministeriet hade inget att yttra i frågan.

Lagförslag 1 om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör fick på ett allmänt plan understöd i remissvaren. Lantmäteriverket konstaterade att det understöder förslaget. Det föreslagna behörighetsvillkoret för kommunens fastighetsingenjör är tillräckligt flexibelt nationellt sett och tillräckligt också framöver. Kuntien Maanmittausalan Ammattikorkeakoulu- Ja Opistotekniset KMT ry anförde att den nuvarande regleringen inte motsvarar dagens utbildningsstruktur. Enligt utlåtandet får ingenjörer inom lantmätariteknik på yrkeshögskolenivå och högre yrkeshögskolenivå i dagsläget en omfattande och tillräcklig utbildning som ger dem god beredskap också för fastighetsingenjörsuppgifter inom kommunsektorn. Finlands Kommunförbund understödde en utvidgning och uppdatering av behörighetsvillkoret. Dessutom föreslog Kommunförbundet i sitt utlåtande att det för andra än de som avlagt diplomingenjörsexamen eller högre yrkeshögskoleexamen inom lantmäteribranschen skulle krävas fyra års arbetserfarenhet inom fastighetsbildning efter examen. Enligt kommunlantmätarnas klubb är det möjligt att avlägga i synnerhet för tjänsten lämplig ingenjör- eller teknikerexamen inom lantmäteribranschen avlagd vid yrkeshögskola eller teknisk läroanstalt med mindre omfattande studier som anknyter till att föra

fastighetsregister. Enligt utlåtandet får man tillräckliga förutsättningar att föra fastighetsregister genom en kombination av lämplig utbildning och arbetserfarenhet. Klubben föreslog i sitt utlåtande att 2 § skulle begränsas till att gälla bara kommuner eller städer med exempelvis färre än 50 000 invånare, där de särskilda frågor inom fastighetsingenjörens uppgiftsområde som hänför sig till en tät urban struktur är något färre. Finlands Lantmäteringenjörers Förbund rf understödde förslaget och föreslog en alternativ formulering, där behörighetsvillkoret enligt paragrafen omfattar också tillräcklig erfarenhet med tanke på uppgiftens svårighetsgrad.

Lagförslag 1 har inte ändrats med anledning av remissvaren.

Lagförslag 2 fick understöd i remissvaren. Lantmäteriverket konstaterade att ändringen är ändamålsenlig. Kuntien Maanmittausalan Ammattikorkeakoulu- Ja Opistotekninen KMT ry understödde förslaget och ansåg att det motsvarar nuvarande behov i praktiken och i arbetslivet. Kommunförbundet understödde förslaget. Även Finlands Lantmäteringenjörers Förbund rf understödde förslaget.

6 Specialmotivering

6.1 Lag om kommunens fastighetsingenjör

2 §. Det föreslås att det behörighetsvillkor för kommunens fastighetsingenjör som föreskrivs i paragrafen ändras. Enligt paragrafen utses fastighetsingenjören av kommunen. Fastighetsingenjören ska vara anställd i tjänsteförhållande. Enligt förslaget ska behörighetsvillkor för en fastighetsingenjör vara för tjänsten lämplig diplomingenjörsexamen inom lantmäteribranschen, eller för tjänsten lämplig ingenjörsexamen eller teknikerexamen inom lantmäteribranschen avlagd vid yrkeshögskola eller teknisk läroanstalt. Det föreslagna behörighetsvillkoret är mindre strikt. Det är ändå viktigt att den utbildning som utgör behörighetsvillkoret för kommunens fastighetsingenjör är tillräcklig även i fortsättningen, eftersom tjänsten som kommunens fastighetsingenjör är förenad med förvaltningen av det riksomfattande fastighetsdatasystemet och därmed också med tryggheten av det nationella finansiella systemet och systemet för säkerheter. Det föreslagna behörighetsvillkoret baserar sig på examen och är i överensstämmelse med behörighetsvillkoret för förrättningsingenjörer enligt 5 § 1 mom. i fastighetsbildningslagen (554/1995), sådan bestämmelsen lyder i lag 374/2016.

6.2 Lag om köpvittnen

2 §. Av Lantmäteriverket förordnade köpvittnen. Paragrafen 2 mom. ändras enligt förslaget genom att maximiåldern för köpvittnen som förordnats av Lantmäteriverket höjs från 68 till 70 år. Dessutom ändras 2 mom. 2 och 3 punkten i enlighet med anvisningarna för formulering av författningstext. Punkterna i förteckningen är parallella, vilket innebär att det i 2 punkten bör finnas en hänvisning till 1 punkten och i 3 punkten en hänvisning till 1 och 2 punkten.

I och med ändringen av maximiåldern kan befintliga och kommande köpvittnen förordnade av Lantmäteriverket fortsätta i uppgiften tills de fyller 70 år. Ändringen medför ingen skyldighet för köpvittnen att fortsätta i uppgiften, eftersom den som förordnats till köpvittne kan avstå från uppgiften när den så vill. Den föreslagna ändringen gäller köpvittnen som vid ikraftträdandet av lagen har ett giltigt förordnande till köpvittne. Om förordnandet har upphört före lagens ikraftträdande och personen fortsättningsvis vill vara köpvittne, ska personen lämna Lantmäteriverket en ansökan om förordnande till köpvittne.

7 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kommunens fastighetsingenjör (557/1995) 2 §, sådan den lyder i lag
299/2000, som följer:

2 §

Fastighetsingenjören utses av kommunen. Fastighetsingenjören ska stå i tjänsteförhållande.
Behörighetsvillkor för en fastighetsingenjör är för tjänsten lämplig diplomingenjörsexamen
inom lantmäteribranschen, eller för tjänsten lämplig ingenjörsexamen eller teknikerexamen inom
lantmäteribranschen avlagd vid yrkeshögskola eller teknisk läroanstalt.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om köpvittnen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om köpvittnen (573/2009) 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 318/2014, som
följer:

2 §

Av Lantmäteriverket förordnade köpvittnen

Rätten att vara i 1 mom. avsett köpvittne upphör när köpvittnet fyller 70 år. Ett förordnande till köpvittne kan återkallas, om

- 1) köpvittnet försummar sina uppgifter enligt denna lag,
 - 2) köpvittnet på något annat än i 1 punkten avsett sätt visar sig vara olämplig för uppgiften, eller om
 - 3) förhållandena på något annat än i 1 eller 2 punkten avsett sätt förändras så att ett förordnande till köpvittne inte skulle kunna ges.
-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om rätten att vara köpvittne i enlighet med ett förordnande som har getts före ikraftträdandet av denna lag upphör när den som förordnats fyller 68 år och personen inte har fyllt 68 år vid ikraftträdandet av denna lag, ska bestämmelserna i 2 § 2 mom. i denna lag tillämpas i stället för förordnandet.

Helsingfors den 30 oktober 2025

Statsminister

Petteri Orpo

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah

1.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kommunens fastighetsingenjör (557/1995) 2 §, sådan den lyder i lag 299/2000, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Fastighetsingenjören utses av kommunen. Fastighetsingenjören bör stå i tjänsteförhållande. Behörighetsvillkor för en fastighetsingenjör är för tjänsten lämplig diplomingenjörsexamen avlagd vid Tekniska högskolans lantmäteriafdelning eller motsvarande tidigare examen.

Föreslagen lydelse

2 §

Fastighetsingenjören utses av kommunen. Fastighetsingenjören ska stå i tjänsteförhållande. Behörighetsvillkor för en fastighetsingenjör är för tjänsten lämplig diplomingenjörsexamen inom lantmäteribranschen, eller för tjänsten lämplig ingenjörsexamen inom lantmäteribranschen avlagd vid yrkeshögskola eller teknisk läroanstalt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om köpvittnen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om köpvittnen (573/2009) 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 318/2014, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Av Lantmäteriverket förordnade köpvittnen

Rätten att vara i 1 mom. avsett köpvittne upphör när köpvittnet fyller 68 år. Ett förordnande till köpvittne kan återkallas, om

1) köpvittnet försummar sina uppgifter enligt denna lag,

2) köpvittnet i övrigt visar sig vara olämplig för uppgiften, eller om

3) förhållandena annars förändras så att ett förordnande till köpvittne inte skulle kunna ges.

Föreslagen lydelse

2 §

Av Lantmäteriverket förordnade köpvittnen

Rätten att vara i 1 mom. avsett köpvittne upphör när köpvittnet fyller 70 år. Ett förordnande till köpvittne kan återkallas, om

1) köpvittnet försummar sina uppgifter enligt denna lag,

2) köpvittnet *på något annat än i 1 punkten avsett sätt* visar sig vara olämplig för uppgiften, eller om

3) förhållandena *på något annat än i 1 eller 2 punkten avsett sätt* förändras så att ett förordnande till köpvittne inte skulle kunna ges.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om rätten att vara köpvittne i enlighet med ett förordnande som har getts före ikraftträdandet av denna lag upphör när den som förordnats fyller 68 år och personen inte har fyllt 68 år vid ikraftträdandet av denna lag, ska bestämmelserna i 2 § 2 mom. i denna lag tillämpas i stället för förordnandet.
